

INFORMACIJA
o polaznim osnovama za pregovora sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj
(IBRD) za zaključenje kreditnog aranžmana za

Uz veliku podršku Svjetske banke, u toku prethodnog perioda, ostvaren je značajan rezultat u pogledu realizacije aranžmana vezanog za drugu garanciju zasnovanu na javnoj politici (PBG 2-Policy Based Guarantee). Navedenim aranžmanom, Svjetska banka omogućila je 80 miliona eura garancije, po osnovu koje je Ministarstvo finansija, početkom maja mjeseca 2020. godine, obezbijedilo iznos od 250 miliona eura. Aranžman je zaključen na period otplate od 12 godina, sa marginom 3.63%. Navedena sredstva trebalo je da posluže kao rezerva za sa regulisanje dijela obaveza budžeta za 2021. godinu.

Međutim, usled pandemije COVID-a 19, koji je doveo da pogoršanja makro-ekonomskih pokazatelja, pada ekonomske aktivnosti, i smanjenja prihoda, pomenuta sredstva će biti iskorištena za finansiranje budžetskih potreba za 2020. godinu. Imajući u vidu da će pomenuti pad ekonomske aktivnosti, za sobom proizvesti i pad prihod i povećanje rashoda, Ministarstvo finansija pokrenulo je razgovore sa više međunarodnih finansijskih institucija, u cilju obezbjeđivanja sredstava za finansiranje budžeta za 2020. godinu, kao i za stvaranje rezerve za 2021. godinu.

Shodno tome, Ministarstvo finansija je nastavilo razgovore sa Svjetskom bankom o mogućnosti dodatnog finansiranja potreba budžeta za tekuću i stvaranje fiskalne rezerve za naredu godinu. Svjetska banka omogućila je Crnoj Gori dodatna sredstva u visini od 25 miliona eura. Navedeni aranžman biće realizovan kroz Dopunski zajam za finansiranje razvojne politike - otpornost fiskalnog i finansijskog sektora. Naime, pomenuto finansiranje biće vezano za realizovani PBG 2 i za aktivnosti koje su postignute kroz ovaj aranžman i koje treba da se prate kroz Matricu javnih politika i rezultata dogovorenih kroz PBG 2 aranžman.

Radi podsjećanja, navodimo koje su to aktivnosti sprovedene kroz PBG 2, a koje se tiču reformi javne politike i jačanju fiskalne i finansijske otpornosti.

Programski dokument za predloženu drugu garanciju zasnovanu na javnoj politici u oblasti fiskalne i finansijske otpornosti

Kao i u prethodnom slučaju, odobrenje PBG 2 aranžmana uslovljeno je realizacijom snažnih reformskih procesa i stabilnom političkom situacijom. Shodno tome, uslov za ulazak u ovakav oblik saradnje je ispunjenje seta zahtjeva IBRD-a, sadržanim u Matrici javnih politika i rezultata, koja predstavlja Aneks 1 Programskog dokumenta za predloženu drugu garanciju zasnovanu na javnoj politici u oblasti fiskalne i finansijske otpornosti. Uslovi iz Matrice uglavnom se odnose na mjere stabilizacije javnih finansija i daljih reformi.

Prema Matrici javnih politika sprovede su sledeće aktivnosti:

1. Da bi unaprijedila svoju naplatu prihoda i smanjila poresku neformalnost, Crna Gora je uvela elektronsku fiskalizaciju za gotovinske i negotovinske transakcije, za što je dokaz *Zakon o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga (Službeni list br. 46/2019)*.

2. Da bi osnažila svoje upravljanje javnim finansijama, Crna Gora je: (i) napravila napredak u obračunskom računovodstvu koje će predstavljati osnovu za finansijsko izvještavanje; i (b) osnažila definisanje prioriteta, odabir, procjenu i evaluaciju javnih kapitalnih investicija, za što je dokaz *Odluka o izradi kapitalnog budžeta i utvrđivanju i vrednovanju kriterijuma za izbor kapitalnih projektata (br. 57/2018) i Zakon o računovodstvu u javnom sektoru (Službeni list br 66/2019)*.
3. Da bi smanjila neefikasnosti na opštem nivou države, Crna Gora je (a) pokrenula vremenski ograničen plan optimizacije zaposlenih u javnom sektoru, (b) usvojila odluku o otpremnini u slučaju sporazumnog raskida radnog odnosa i (c) pokrenula modul obračuna zarada za centralni nivo države koji će biti integrisan sa centralnom kadrovskom evidencijom, za što su dokazi *Odluka o usvajanju plana optimizacije javne uprave (br. 07-3481), Odluka o otpremnini u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa zaposlenih u javnom sektoru (br 41/2019) i Početni izvještaj o implementaciji modula za obračun zarada na centralnom nivou države*.
4. Da bi ograničila/kontrolisala javna potrošnja za farmaceutska sredstva, Crna Gora je usvojila kliničke protokole i farmako-terapijske smjernice kako bi racionalizovala korišćenje skupih lijekova, za što su dokaz *Nacionalne smjernice dobre kliničke prakse* koje je objavilo Ministarstvo zdravlja.
5. Da bi povećala fleksibilnost tržišta rada, Crna Gora je (a) produžila maksimalno trajanje ugovora na određeno vrijeme sa 24 na 36 mjeseci, (b) učinila efikasnijim postupak otpuštanja, i (c) uklonila obavezu isplate otpremnina za radni angažman koji je kraći od 18 mjeseci kod istog poslodavca, za što je dokaz *Zakon o radu (Službeni list br. 74/2019)*;
6. Da bi povećala transparentnost i efikasnost javnih nabavki, Crna Gora je uvela centralizovane nabavke za standardne robe i usluge, za što je dokaz *Izmjene Odluke o objedinjavanju javnih nabavki roba i usluga, i Javno objavljeni ugovori za objedinjene nabavke (br. 1499)*.
7. Da bi ublažila negativne uticaje klimatskih promjena, Crna Gora je uspostavila pravni okvir za (a) regulaciju i kontrolu emisija gasova staklene bašte i šeme za trgovinu emisijama i (b) izradu Nacionalne strategije prilagođavanja na klimatske promjene i niskokarbonski razvoj, za što je dokaz usvajanje *Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena (Službeni list br. 73/2019)*.
8. Da bi unaprijedila svoju regulativu o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u skladu sa smjernicama Evropske bankarske agencije, Crna Gora je (a) zabranila bankama da klasifikuju aktivu kao kvalitetnu na osnovu adekvatnog kolaterala a ne na osnovu sposobnosti zajmoprimca da vrši otplatu, i (b) osnažila jasan i jedinstven prudencijalni tretman restrukturiranih kredita, za što je dokaz *Izmjene Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom (br. 86/2018.)*; *Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom, br. 42/2019*.

9. Da bi ojačala stabilnost svog finansijskog sektora, Crna Gora je putem svoje Centralne banke ažurirala vremenski ograničene supervizorske akcione planove (SAP) kako bi obezbijedila puno poštovanje minimalnih regulatornih zahtjeva, i preduzela radnje na rješavanju, restrukturiranju ili likvidaciji banaka koje materijalno ne poštuju regulatorne zahtjeve i odredbe SAP-ova, za što je dokaz *CBCG Odluka o otvaranju stečajnog postupka nad Invest bankom Montenegro (br. 0101-10202-3/2018)*, *CBCG Odluka o otvaranju stečajnog postupka nad Atlas bankom i CBCG Supervizorski akcioni plan (br. P03-417-1/2019)*.
10. Da bi ojačala svoj regulatorni i supervizorski okvir za finansijski sektor i svoju mrežu finansijske sigurnosti, Crna Gora je usvojila Zakon o kreditnim institucijama, Zakon o sanaciji kreditnih institucija i Zakon o zaštiti depozita u skladu sa evropskim bankarskim direktivama (Direktiva o zahtjevima u pogledu kapitala, Direktiva o oporavku i sanaciji banaka i Direktiva o šemama za garanciju depozita), za što je dokaz *Zakon o kreditnim institucijama, Zakon o sanaciji kreditnih institucija i Zakon o zaštiti depozita (Službeni list br. 72/2019)*.

Opis kreditnog aranžmana

Ukupna vrijednost aranžmana iznosi 25 miliona eura. Ministarstvo finansija će predložiti rok dospelja zajma do 25 godina koje uključuju i 5 godina grejs perioda. Takođe, Nacrtom Ugovora o zajmu predviđena je plaćanje provizija za obradu zajma koja će biti utvrđena tokom pregovora, dok će naknada na nepovučena sredstva u iznosu od 0,25% godišnje nepovučenog dijela zajma. Takođe, zajam predviđa mogućnost odabira fiksne ili varijabilne margine uvećane za 6-mjesečnom EURIBOR. Otplata zajma vršila bi se polugodišnje, u skladu sa definisanim planom otplate.

Prethodno pomenuti uslovi aranžmana biće konačno precizirani tokom pregovora koji su predviđeni za 9. jun 2020. godine. Stoga, za potrebe sprovođenja pregovora potrebno je ovlastiti pregovarački tim, koji bi sačinjavali sljedeći predstavnici Ministarstva finansija:

- Darko Radunović, ministar, šef delegacije;
- Nemanja Katnić, generalni sekretar, član delegacije;
- Dragan Darmanović – generalni direktor Direktorata Državnog trezora, član delegacije;
- Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za budžet, član delegacije;
- Nina Vujošević, predstavnik Crne Gore u Svjetskoj banci.

Nakon sprovedenih pregovora, Ministarstvo finansija će, o rezultatima pregovora povratno informisati Vladu.

Pravni sektor
POVJERLJIV NACRT (za ROC)
(Podložno promjenama)
Lisa Lui
11, maj 2020. (v2)

BROJ ZAJMA _____ - __

Ugovor o zajmu

(Dopunski Zajam za javne politike za dodatno jačanje otpornost fiskalnog i
finansijskog sektora)

između

CRNE GORE

i

MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ

UGOVOR O ZAJMU

UGOVOR datiran na Datum potpisivanja između CRNE GORE („Zajmoprimac“) i MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ („Banka“) za potrebe obezbjeđivanja finansiranja kao podrška Programu (kako je to definisano u Dodatku uz ovaj Ugovor). Banka je odlučila da obezbijedi ovo finansiranje na osnovu, između ostalog: (i) aktivnosti koje je Zajmoprimac već preduzeo po osnovu Programa; (ii) napretka koji je postignut od strane Zajmoprimca u sprovođenju Programa; i (iii) održavanja adekvatnog okvira makroekonomske politike od strane Zajmoprimca.

S OBZIROM NA TO DA je:

(A) po osnovu Ugovora o garanciji od 1. maja 2020. godine, između, *inter alia*, Crne Gore (Država članica), Banke i zajmodavaca koji su imenovani u predmetnom Ugovoru o garanciji (u daljem tekstu: Ugovor o garanciji), Banka se saglasila da obezbijedi garanciju na osnovu, *inter alia*: (i) aktivnosti koje je Zajmoprimac već preduzeo po osnovu Programa; i (b) održavanja adekvatnog okvira makroekonomske politike od strane Zajmoprimca;

(B) po osnovu Ugovora o obeštećenju od 4. maja 2020. godine, između Crne Gore i Banke (u daljem tekstu: Ugovor o obeštećenju), u kome je Crna Gora saglasna da pruži određene povraćaje sredstava i obeštećenja Banci na račun garancije koju je Banka dala na osnovu Ugovora o garanciji kao podršku Programu;

(C) Crna Gora zatražila od Banke da joj obezbijedi dopunsko finansiranje kako bi ispunila povećane zahtjeve za sredstvima za Program koji su uzrokovani pandemijom COVID-19; i

(D) Banka, kao odgovor na zahtjev Crne Gore, odlučila da obezbijedi dodatno finansiranje na osnovu, *inter alia*: (i) aktivnosti koje je Crna Gora već preduzela po osnovu Programa i koje su opisane u Odjeljku I Priloga 1 Ugovora o zajmu; i (ii) održavanja adekvatnog okvira makroekonomske politike od strane Zajmoprimca.

Zajmoprimac i Banka su se ovim saglasili kako slijedi:

ČLAN I — OPŠTI USLOVI; DEFINICIJE

- 1.01. Opšti uslovi (kako su definisani u Dodatku uz ovaj Ugovor) primjenjuju se na i čine sastavni dio ovog Ugovora.
- 1.02. Osim ako kontekst ne nalaže drugačije, izrazi napisani velikim početnim slovom korišćeni u ovom Ugovoru imaju značenje koje im je pripisano u Opštim uslovima ili Dodatku uz ovaj Ugovor.

ČLAN II — ZAJAM

- 2.01. Banka je saglasna da Zajmoprimcu pozajmi iznos od dvadesetpet miliona eura (25.000.000 EUR), pri čemu se taj iznos može povremeno konvertovati putem Konverzije valute („Zajam“).
- 2.01. Provizija za obradu Zajma iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) od iznosa Zajma.
- 2.03. Naknada za angažovanje sredstava iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) godišnje za Nepovučeni dio Zajma.
- 2.04. Kamatna stopa je jednaka Referentnoj stopi uvećana za [Varijabilnu kamatnu maržu] ili [Fiksnu kamatnu maržu] ili za neku drugu stopu koja se primjenjuje nakon Konverzije u skladu sa Odjeljkom 3.02 (e) Opštih uslova.
- [2.05. Zajmoprimac bira da primijeni Automatsku konverziju za fiksiranje kamatne stope za Zajam. Shodno tome, bez ograničenja u pogledu odredbi Člana IV Opštih uslova i ukoliko Zajmoprimac nije drugačije obavijestio Banku u skladu sa odredbama Smjernica o konverziji, [osnovica za izračunavanje kamatne stope koje se primenjuju na ukupni iznos glavnice Zajma povučenog tokom [svakog Kamatnog perioda] / [[dva][tri][četiri][itd.] uzastopna Kamatna perioda] ILI [osnovica za izračunavanje kamatne stope koja se primenjuje za uzastopna povlačenja sredstava sa Računa zajma čiji ukupni iznos je jednak ili veći od **[unijeti dogovoreni kumulativni iznos]** konvertuje se iz [[početne Varijabilne stope u Fiksnu stopu] ILI [početne Varijabilne stope na osnovu Referentne stope i Varijabilne kamatne marže u Varijabilnu stopu na osnovu Fiksne referentne stope i Varijabilne kamatne marže]] do punog dospijea takvog iznosa u skladu sa odredbama Člana IV Opštih uslova Smjernica o konverziji.]
- [2.05. Zajmoprimac bira da primijeni Automatsku konverziju u lokalnoj valuti, bez ograničenja u pogledu odredbi Člana IV Opštih uslova i ukoliko Zajmoprimac nije drugačije obavijestio Banku u skladu sa odredbama Smjernica o konverziji, bilo koji iznos povučen sa Računa zajma se konvertuje iz [dolara] u [Odobrenu valutu] do [konačnog dospijea/ najdužeg roka dospijea koji važi za Konverziju] takvog iznosa sa stupanjem na snagu od Datuma konverzije. Svaka takva konverzija vrši se na način i pod uslovima [koji su dati u Prilogu [3] ovog Ugovora] / [koje Banka i Zajmoprimac mogu posebno dogovoriti].]
- [2.05.] Datumi plaćanja su ____ [1][15] i ____ [1][15] svake godine.
- 2.06. Iznos glavnice Zajma se otplaćuje u skladu s odredbama Priloga 2 ovog Ugovora.
- 2.07. Ne dovodeći u pitanje ograničenje po osnovu odredbi Odjeljka 5.05 Opštih uslova, Zajmoprimac će odmah dostaviti Banci one informacije koje se odnose na odredbe ovog Člana II, kako to Banka može razumno povremeno zahtijevati.

ČLAN III — PROGRAM

- 3.01. Zajmoprimac izražava svoju posvećenost Programu i njegovom sprovođenju. U tu svrhu, i u skladu sa odredbama Odjeljka 5.05 Opštih uslova:
- (a) Zajmoprimac i Banka će povremeno zahtijevati od druge strane razmjenu viđenja o okviru makroekonomske politike Zajmoprimca i napretku koji je postignut u sprovođenju Programa; i
 - (b) ne dovodeći u pitanje ograničenje iz stava (a) ovog Odjeljka, Zajmoprimac će odmah informisati Banku o bilo kojoj situaciji koja bi imala uticaj na materijalnu promjenu ciljeva Programa ili o bilo kojoj radnji koja je preduzeta po osnovu Programa, uključujući radnje navedene u Odljeljku I Priloga 1 ovog Ugovora.

ČLAN IV — ZAŠTITNE MJERE BANKE

- 4.01. Dodatni događaj za suspenziju se sastoji od sljedećeg, odnosno, nastala je situacija koja će dovesti do toga da nije vjerovatno da će se Program ili njegov značajan dio sprovesti.
- 4.02. Dodatni događaj za ubrzanje se sastoji od sljedećeg, odnosno, nastao je događaj koji je naveden u Odljeku 4.01 ovog Ugovora i traje u periodu od [30][60] dana nakon što je Zajmoprimac obavijestio Banku o događaju.

ČLAN V — STUPANJE NA SNAGU; RASKID

- 5.01. Dodatni uslov za stupanje na snagu se sastoji od sljedećeg, odnosno, Banka je zadovoljna sa napretkom koji je postigao Zajmoprimac u sprovođenju Programa i adekvatnošću okvira makroekonomske politike Zajmoprimca.
- 5.02. Rok za stupanje na snagu je _____ (_0) dana od Datuma potpisivanja.

ČLAN VI — PREDSTAVNIK; ADRESE

- 6.01. Predstavnik Zajmoprimca je njegovo Ministarstvo finansija.
- 6.02. Za potrebe Odjeljka 10.01 Opštih uslova:
- (a) adresa Zajmoprimca je:

Ministarstvo finansija
Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica
Crna Gora; i

(b) elektronska adresa Zajmoprimca je:

telefaks:	E-mail:
382 20 224 450	mf@mif.gov.me

6.03. Za potrebe Odjeljka 10.01 Opštih uslova:

(a) adresa Banke je:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; i

(b) elektronska adresa Banke je:

Telex:	telefaks:
248423(MCI) or 64145(MCI)	1-202-477-6391

USAGLAŠENO na Datum potpisivanja

CRNA GORA

Od strane

_____ Ovlašćeni predstavnik

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

MEĐUNARODNA BANKA ZA
OBNOVU I RAZVOJ

Od strane

_____ Ovlašćeni predstavnik

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

PRILOG 1

Raspoloživost sredstava Zajma

Odjeljak I. Raspoloživost sredstava Zajma

- A. **Opšte.** Zajmoprimac može da povuče sredstva Zajma u skladu sa odredbama ovog Odjeljak i na osnovu dodatnih instrukcija koje Banka može da navede putem obavještenja Zajmoprimcu.
- B. **Alociranje iznosa Zajma.** Zajam [(izuzev iznosa koji su potrebni za plaćanje Provizije za obradu zajma)] je alociran u formi jedne tranše za povlačenje sredstava, iz koje Zajmoprimac može da vrši povlačenja sredstava Zajma. Za te potrebe je alokacija iznosa Zajma data u tabeli u nastavku:

Alokacije	Alocirani iznos Zajma (iskazan u EUR)
(1) Jedna tranša za povlačenje sredstva	
(2) Provizija za obradu Zajma	
[(3)] [Iznos koji se plaća po osnovu Odjeljka 4.05 (c) Opštih uslova]	0
UKUPAN IZNOS	25.000.000

- C. **Uslovi za optužtanje tranše za povlačenje sredstava.**

Neće se izvršiti bilo kakve povlačenje po osnovu Jedne tranše za povlačenje sredstva izuzev ako Banka nije zadovoljna: (a) sa Programom koji sprovodi Zajmoprimac; i (b) sa adekvatnošću okvira makroekonomske politike Zajmoprimca.

- D. **Deponovanje iznosa Zajma.**

Zajmoprimac će u roku od trideset (30) dana nakon povlačenja sredstava Zajma sa Računa Zajma izvijestiti Banku o: (a) tačnom iznosu koji je primljen na račun koji je naveden u Odljku 2.03 (a) Opštih uslova; (b) detaljima račun na koji treba da se zaduži ekvivalentan iznos Zajma u EUR; (c) dokazu da je ekvivalentan iznos zadužen u sistemu za upravljanje budžetom Zajmoprimca; i (d) izvodu o primicima i isplatama sa računa koji je naveden u Odljku 2.03 (a) Opštih uslova.

- E. **Datm završetka.** Datum završetka je _____.

PRILOG 2

[Program otplate amortizacije povezan sa preuzetim obavezama]

Tabela koja slijedi izlaže Datume plaćanja glavnice Zajma i procenat od ukupnog iznosa glavnice Zajma koji se plaća na svaki Datum plaćanja glavnice Zajma („Udio rate“).

Otplata glavnice u jednakim ratama

Datum plaćanja glavnice	Udio rate
Svakog [1][15] _____ i [1][15] _____ Počevši od _____, 2____ do _____, 2____	____%
Na _____, 2____	____%

Otplata glavnice u anuitetima

Datum plaćanja glavnice	Udio rate
[1][15] _____ 2____	____%
[1][15] _____ 2____	____%
[1][15] _____ 2____	____%
[1][15] _____ 2____	____%

[Amortizacioni plan otplate povezan sa preuzetim obavezama - jednokratna otplata]

Zajmoprimac će otplatiti iznos glavnice Zajma u cjelosti dana ____ 20_.]

[Prilagođeni amortizacioni plan otplate]

Zajmoprimac će otplatiti iznos glavnice Zajma kako slijedi: ____]

[Amortizacioni plan otplate povezan sa nivoom povlačenja sredstava -otplata u jednakim ratama]

1. U skladu sa odredbama Odjeljka 3.03 Opštih uslova, Zajmoprimac će otplatiti svaki Povučeni iznos u polugodišnjim ratama koje se plaćanju svakog [1][15] ____ i [1][15] ____, prava rata se plaća ____-ti Datum plaćanja nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos i posljednja rata se plaća ____ Datuma plaćanja nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos. Svaka rata, izuzev prve jednaka je jednoj - ____ (1/____) Povučenog iznosa. Posljednja rata jednaka je preostalom neizmirenom iznosu Povučenog iznosa.
2. Ukoliko bi bilo koja ili više rata glavnice Povučenog iznosa, u skladu sa odredbom stava 1 ovog Priloga bila plativa nakon ____ 20__, na taj datum Zajmoprimac plaća i ukupan iznos svih tih rata.
3. Banka obavještava Strane u Zajmu o planu amortizacije za svaki Povučeni iznos odmah nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos.]

[Amortizacioni plan otplate povezan sa nivoom povlačenja sredstava – Otplate anuiteta]

1. U skladu sa odredbama Odjeljka 3.03 Opštih uslova, Zajmoprimac će otplatiti svaki Povučeni iznos u polugodišnjim ratama koje se plaćanju svakog [1][15] ____ i [1][15] ____, prava rata se plaća ____-ti Datum plaćanja nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos i posljednja rata se plaća ____ Datuma plaćanja nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos. Tabela koja slijedi definiše procenat Povučenog iznosa koji se plaća na svaki Datum plaćanja glavnice:

Datum plaćanja glavnice	Udio rate
Prva	____%
Druga	____%
Treća	____%
Četvrta	____%
Peta	____%
[itd]	____%

2. Ukoliko bi bilo koja ili više rata glavnice Povučenog iznosa, u skladu sa odredbom stava 1 ovog Priloga bila plativa nakon ____ 20__, na taj datum Zajmoprimac plaća i ukupan iznos svih tih rata.
3. Banka obavještava Strane u Zajmu o planu amortizacije za svaki Povučeni iznos odmah nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos.]

[Amortizacioni plan otplate povezan sa nivoom povlačenja sredstava – Jednokratna otplate]

1. U skladu sa odredbama Odjeljka 3.03 Opštih uslova, Zajmoprimac će otplatiti svaki Povučeni iznos u cjelosti dana [___] (___)-ti Datum plaćanja nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos.
2. Ukoliko bi bilo koji Povučeni iznosa, u skladu sa odredbom stava 1 ovog Priloga bio plativ nakon [___ 20___], na taj datum Zajmoprimac plaća i ukupan iznos svih tih Povučениh iznosa.
3. Banka obavještava Strane u Zajmu o Datumu plaćanja glavnice za svaki Povučeni iznos odmah nakon Datuma fiksiranja dospijeća za Povučeni iznos.]

[PRILOG 3

Automatska konverzija u lokalnu valutu]

DODATAK

Odjeljak I. Definicije

1. "COVID-19" znači koronavirus oboljenje izazvano novim koronavirusom iz 2019. godine (SARS-CoV-2).
2. "Ugovor o garanciji" podrazumijeva ugovor koji se takođe naziva "Ugovor o aranžmanu za iznos od 250.000,00 eura", kao što je utvrđeno u preambuli ovog Ugovora.
3. "Opšti uslovi" znače "Opšte uslove Međunarodne banke za obnovu i razvoj za finansiranje koje obezbjeđuje IBRD: finansiranje razvojne politike", od 14. decembra 2018. godine.
4. "Ugovor o obeštećenju" znači Ugovor o obeštećenju od 4. maja 2020. godine, između Crne Gore (država članica) i Banke, u vezi sa garancijom datom saglasno Ugovoru o garanciji (kao što je utvrđeno u pomenutom Ugovoru o obeštećenju) u cilju pružanja podrške Programu (kao što je utvrđeno u pomenutom Ugovoru o obeštećenju).
5. "Program" znači: program ciljeva, politika i aktivnosti utvrđenih ili pomenutih u pismu od 3. decembra 2019. godine, upućenog od strane Zajmoprimca prema Banci u kojem se izjavljuje da Zajmoprimac preuzima obavezu da će sprovesti Program, te traži pomoć od Banke u vidu podrške Programu tokom njegovog sprovođenja pri čemu se obuhvataju preduzete aktivnosti, uključujući one utvrđene u Odjeljku I Priloga uz Ugovor o obeštećenju, i aktivnosti koje treba preduzeti u skladu sa ciljevima Programa.
6. "Datum potpisivanja" znači kasniji od dva datuma na koji su Zajmoprimac i Banka potpisali ovaj Ugovor i ova definicija se odnosi na sva pominjanja "datuma Ugovora o zajmu" u Opštim uslovima.
7. "Jedinstvena tranša povlačenja" podrazumijeva iznos Zajma raspoređen za kategoriju pod nazivom "Jedinstvena tranša povlačenja" u tabeli datoj u Dijelu B Odjeljka II Priloga uz ovaj Ugovor.

Legal Department
CONFIDENTIAL DRAFT (for ROC)
(Subject to Change)
Lisa Lui
May 11, 2020 (v2)

LOAN NUMBER ____-__

Loan Agreement

**(Supplemental Fiscal and Financial Sector Resilience
Supplementary Development Policy Loan)**

between

MONTENEGRO

and

**INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION
AND DEVELOPMENT**

LOAN AGREEMENT

AGREEMENT dated as of the Signature Date between MONTENEGRO ("Borrower") and INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT ("Bank") for the purpose of providing financing in support of the Program (as defined in the Appendix to this Agreement). The Bank has decided to provide this financing on the basis, *inter alia*, of: (i) the actions which the Borrower has already taken under the Program; (ii) the progress achieved by the Borrower in carrying out the Program; and (iii) the Borrower's maintenance of an adequate macroeconomic policy framework.

WHEREAS:

(A) under a Guaranteed Agreement, dated May 1, 2020 between, *inter alia*, Montenegro (the Member Country), the Bank, and the lenders named in said Guaranteed Agreement ("Guaranteed Agreement"), the Bank agreed to provide a guarantee on the basis, *inter alia*, of: (i) the actions which the Member Country has already taken under the Program, and (b) the Member Country's maintenance of an adequate macroeconomic policy framework;

(B) under an Indemnity Agreement, dated May 4, 2020, between Montenegro and the Bank ("Indemnity Agreement"), in which Montenegro agreed to provide certain reimbursements and indemnities to the Bank in consideration of the guarantee provided by the Bank pursuant to the Guaranteed Agreement in support of the Program;

(C) Montenegro has requested the Bank to provide supplemental financing to meet the Program's increased funding requirements caused by the COVID-19 pandemic; and

(D) in response to Montenegro's request, the Bank has decided to provide this supplementary loan on the basis, *inter alia*, of: (i) the actions which Montenegro has already taken under the Program and which are described in Section I of Schedule 1 to the Indemnity Agreement; and (ii) the Borrower's maintenance of an adequate macroeconomic policy framework.

The Borrower and the Bank therefore hereby agree as follows:

ARTICLE I — GENERAL CONDITIONS; DEFINITIONS

- 1.03. The General Conditions (as defined in the Appendix to this Agreement) apply to and form part of this Agreement.
- 1.04. Unless the context requires otherwise, the capitalized terms used in this Agreement have the meanings ascribed to them in the General Conditions or in the Appendix to this Agreement.

ARTICLE II — LOAN

- 2.01. The Bank agrees to lend to the Borrower the amount of twenty-five million Euros (EUR 25,000,000), as such amount may be converted from time to time through a Currency Conversion ("Loan").
- 2.02. The Front-end Fee is one quarter of one percent (0.25%) of the Loan amount.
- 2.03. The Commitment Charge is one quarter of one percent (0.25%) per annum on the Unwithdrawn Loan Balance.
- 2.04. The interest rate is the Reference Rate plus the [Variable Spread][Fixed Spread] or such rate as may apply following a Conversion, subject to Section 3.02(e) of the General Conditions.
- [2.05. The Borrower elects to apply the Automatic Rate Fixing Conversion to the Loan. Accordingly, without limitation upon the provisions of Article IV of the General Conditions and unless otherwise notified by the Borrower to the Bank in accordance with the provisions of the Conversion Guidelines, [the interest rate basis applicable to the aggregate principal amount of the Loan withdrawn during [each Interest Period] / [[two][three][four][etc.] consecutive Interest Periods] OR [the interest rate basis applicable to consecutive withdrawals from the Loan Account which in the aggregate equal or exceed ***agreed cumulative amount***] shall be converted from [[the initial Variable Rate to a Fixed Rate] OR [the initial Variable Rate based on a Reference Rate and the Variable Spread to a Variable Rate based on a Fixed Reference Rate and the Variable Spread]] for the full maturity of such amount in accordance with the provisions of Article IV of the General Conditions and of the Conversion Guidelines.]
- [2.05. The Borrower elects to apply the Automatic Conversion into Local Currency to the Loan. Accordingly, without limitation upon the provisions of Article IV of the General Conditions and unless otherwise notified by the Borrower to the Bank in accordance with the provisions of the Conversion Guidelines, any amount withdrawn from the Loan Account shall be converted from [Dollars] to [*Approved Currency*] for the [full maturity/longest maturity available for the Conversion] of such amount with effect from the Conversion Date. Each such Conversion shall be effected on such terms and conditions as [set forth in Schedule [3] hereto]/[may be separately agreed by the Bank and the Borrower].]
- [2.05.] The Payment Dates are _____ [1][15] and _____ [1][15] in each year.
- 2.06. The principal amount of the Loan shall be repaid in accordance with Schedule 2 to this Agreement.
- 2.07. Without limitation upon the provisions of Section 5.05 of the General Conditions, the Borrower shall promptly furnish to the Bank such information relating to the provisions of this Article II as the Bank may, from time to time, reasonably request.

ARTICLE III — PROGRAM

- 3.01. The Borrower declares its commitment to the Program and its implementation. To this end, and further to Section 5.05 of the General Conditions:
- (a) the Borrower and the Bank shall from time to time, at the request of either party, exchange views on the Borrower's macroeconomic policy framework and the progress achieved in carrying out the Program; and
 - (b) without limitation upon paragraph (a) of this Section, the Borrower shall promptly inform the Bank of any situation that would have the effect of materially reversing the objectives of the Program or any action taken under the Program including any action specified in Section I of Schedule 1 to this Agreement.

ARTICLE IV — REMEDIES OF THE BANK

- 4.01. The Additional Event of Suspension consists of the following, namely, a situation has arisen which shall make it improbable that the Program, or a significant part of it, will be carried out.
- 4.02. The Additional Event of Acceleration consists of the following, namely, the event specified in Section 4.01 of this Agreement occurs and is continuing for a period of [30][60] days after notice of the event has been given by the Bank to the Borrower.

ARTICLE V — EFFECTIVENESS; TERMINATION

- 5.01. The Additional Condition of Effectiveness consists of the following, namely, the Bank is satisfied with the progress achieved by the Borrower in carrying out the Program and with the adequacy of the Borrower's macroeconomic policy framework.
- 5.02. The Effectiveness Deadline is the date _____ (_0) days after the Signature Date.

ARTICLE VI — REPRESENTATIVE; ADDRESSES

- 6.01. The Borrower's Representative is its Minister of Finance.
- 6.02. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:
- (a) the Borrower's address is:

Ministry of Finance
Stanka Dragojevic 2
81000 Podgorica
Montenegro; and
 - (b) the Borrower's Electronic Address is:

Facsimile:
382 20 224 450

E-mail:
mf@mif.gov.me

6.03. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:

- (a) the Bank's address is:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; and

- (b) the Bank's Electronic Address is:

Telex:

248423(MCI) or
64145(MCI)

Facsimile:

1-202-477-6391

AGREED as of the Signature Date.

MONTENEGRO

By

Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

**INTERNATIONAL BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT**

By

Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

SCHEDULE 1

Availability of Loan Proceeds

Section I. Availability of Loan Proceeds

- A. General.** The Borrower may withdraw the proceeds of the Loan in accordance with the provisions of this Section and such additional instructions as the Bank may specify by notice to the Borrower.
- B. Allocation of Loan Amounts.** The Loan [(except for amounts required to pay the Front-end Fee)] is allocated in a single withdrawal tranche, from which the Borrower may make withdrawals of the Loan proceeds. The allocation of the amounts of the Loan to this end is set out in the table below:

Allocations	Amount of the Loan Allocated (expressed in EUR)
(1) Single Withdrawal Tranche	
(2) Front-end Fee	
[(3)] [Amount due pursuant to Section 4.05 (c) of the General Conditions]	0
TOTAL AMOUNT	25,000,000

C. Withdrawal Tranche Release Conditions.

No withdrawal shall be made of the Single Withdrawal Tranche unless the Bank is satisfied: (a) with the Program being carried out by the Borrower; and (b) with the adequacy of the Borrower's macroeconomic policy framework.

D. Deposit of Loan Amounts.

The Borrower, within thirty (30) days after the withdrawal of the Loan from the Loan Account, shall report to the Bank: (a) the exact sum received into the account referred to in Section 2.03 (a) of the General Conditions; (b) the details of the account to which the EUR equivalent of the Loan proceeds will be credited; (c) the record that an equivalent amount has been accounted for in the Borrower's budget management systems; and (d) the statement of receipts and disbursement of the account referred to in Section 2.03 (a) of the General Conditions.

E. Closing Date. The Closing Date is _____.

SCHEDULE 2

[Commitment-Linked Amortization Repayment Schedule]

The following table sets forth the Principal Payment Dates of the Loan and the percentage of the total principal amount of the Loan payable on each Principal Payment Date ("Installment Share").

Level Principal Repayments

Principal Payment Date	Installment Share
On each ____ [1][15] and ____ [1][15] Beginning ____, 2__ through ____, 2__	____ %
On ____, 2__	____ %

Annuity Principal Repayments

Principal Payment Date	Installment Share
____ [1][15], 2__	____ %
____ [1][15], 2__	____ %
____ [1][15], 2__	____ %
____ [1][15], 2__	____ %

[Commitment-Linked Amortization Repayment Schedule - Bullet Repayment]

The Borrower shall repay the principal amount of the Loan in full on __, 20__.

[Customized Amortization Repayment Schedule]

The Borrower shall repay the principal amount of the Loan as follows: ____]

[Disbursement-Linked Amortization Repayment Schedule - Level Repayment]

1. Subject to the provisions of Section 3.03 of the General Conditions, the Borrower shall repay each Disbursed Amount in semiannual installments payable on each ____ [1][15] and ____ [1][15], the first installment to be payable on the ____ (th) Payment Date following the Maturity Fixing Date for the Disbursed Amount and the last installment to be payable on the ____ - (th) Payment Date following the Maturity Fixing Date for the Disbursed Amount. Each installment except for the last one shall be equal to one-____ (1/__) of the Disbursed Amount. The last installment shall be equal to the remaining outstanding amount of the Disbursed Amount.

2. If any one or more installments of principal of the Disbursed Amount would, pursuant to the provisions of paragraph 1 of this Schedule, be payable after __, 20__, the Borrower shall also pay on such date the aggregate amount of all such installments.

3. The Bank shall notify the Loan Parties of the amortization schedule for each Disbursed Amount promptly after the Maturity Fixing Date for the Disbursed Amount.]

[Disbursement-Linked Amortization Repayment Schedule – Annuity Repayment]

1. Subject to the provisions of Section 3.03 of the General Conditions, the Borrower shall repay each Disbursed Amount in semiannual installments payable on each ___[1][15] and ___[1][15], the first installment to be payable on the ___(_th) Payment Date following the Maturity Fixing Date for the Disbursed Amount and the last installment to be payable on the ___ - (_th) Payment Date following the Maturity Fixing Date for the Disbursed Amount. The following table sets forth the percentage of the Disbursed Amount payable on each Principal Payment Date.

Principal Payment Date	Installment Share
First	___%
Second	___%
Third	___%
Fourth	___%
Fifth	___%
[Etc]	___%

2. If any one or more installments of principal of the Disbursed Amount would, pursuant to the provisions of paragraph 1 of this Schedule, be payable after ___, 20__, the Borrower shall also pay on such date the aggregate amount of all such installments.

3. The Bank shall notify the Loan Parties of the amortization schedule for each Disbursed Amount promptly after the Maturity Fixing Date for the Disbursed Amount.]

[Disbursement-Linked Amortization Repayment Schedule – Bullet Repayment]

1. Subject to the provisions of Section 3.03 of the General Conditions, the Borrower shall repay each Disbursed Amount in full on the [____](_th) Payment Date following the Maturity Fixing Date for the Disbursed Amount.

2. If any Disbursed Amount would, pursuant to the provisions of paragraph 1 of this Schedule, be payable after [_____, 20__], the Borrower shall also pay on such date the aggregate amount of all such Disbursed Amounts.

3. The Bank shall notify the Loan Parties of the Principal Payment Date for each Disbursed Amount promptly after its Maturity Fixing Date.]

[SCHEDULE 3 Automatic Conversion to Local Currency]

APPENDIX

Section I. Definitions

1. "COVID-19" means the coronavirus disease caused by the 2019 novel coronavirus (SARS-CoV-2).
2. "Guaranteed Agreement" means the agreement also referred to as "EUR 250,000,000 Facility Agreement," as defined in preamble of this Agreement.
3. "General Conditions" means the "International Bank for Reconstruction and Development General Conditions for IBRD Financing, Development Policy Financing", dated December 14, 2018.
4. "Indemnity Agreement" means the Indemnity Agreement dated May 4, 2020, between Montenegro (the Member Country) and the Bank, in connection with the Guarantee provided pursuant to the Guaranteed Agreement (as defined in said Indemnity Agreement) in support of the Program (as defined in the said Indemnity Agreement).
5. "Program" means: the program of objectives, policies, and actions set forth or referred to in the letter dated December 3, 2019, from the Borrower to the Bank declaring the Borrower's commitment to the execution of the Program, and requesting assistance from the Bank in support of the Program during its execution and comprising actions taken, including those set forth in Section I of Schedule to the Indemnity Agreement, and actions to be taken consistent with the Program's objectives.
6. "Signature Date" means the later of the two dates on which the Borrower and the Bank signed this Agreement and such definition applies to all references to "the date of the Loan Agreement" in the General Conditions.
7. "Single Withdrawal Tranche" means the amount of the Loan allocated to the category entitled "Single Withdrawal Tranche" in the table set forth in Part B of Section II of Schedule 1 to this Agreement.